

ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตทหารกองประจำการ

สังกัด กองพันทหารอากาศโยธิน กองบิน 1

Factors Affecting the Quality of Life of Military Personnel

in Royal Thai Air Force, Wing 1

อมรรัตน์ มุ่งมี¹ ณัฐวุฒิ หันตระกูล²

Amornrat Mungmee นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ
จังหวัดนครราชสีมา; Student, Faculty of Business Administration, Ramkhamhaeng University,
Nakhon Ratchasima Email: 6524101420@rumail.ru.ac.th¹ Nattawut Hantrakul อาจารย์ประจำวิชาการ
คั่นคว้ออิสระ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง; Lecturer, Independent Study; Faculty of
Business Administration, Ramkhamhaeng University Email: hnattawut@rumail.ru.ac.th²

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยประชากรศาสตร์ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของ
ทหารกองประจำการ สังกัด กองพันทหารอากาศโยธิน กองบิน 1 2) เพื่อศึกษาปัจจัยสวัสดิการ
ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ สังกัด กองพันทหารอากาศโยธิน กองบิน 1 กลุ่ม
ตัวอย่าง คือ ทหารกองประจำการ กองพันทหารอากาศโยธิน กองบิน 1 จำนวน 201 คน เก็บ
ข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติวิเคราะห์ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การ
วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการวิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ พบว่า
มีอายุ 21-25 ปี คิดเป็นร้อยละ 84.1 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย คิดเป็นร้อยละ
37.8 สถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 80.1 ความสนใจมาเป็นทหาร ไม่เต็มใจมาเป็นมา
เป็นทหาร คิดเป็นร้อยละ 50.7 อาชีพก่อนเข้ารับราชการทหาร เป็นลูกจ้าง คิดเป็นร้อยละ 29.9
รายได้ก่อนเข้ารับราชการทหาร มีรายได้มากกว่า 10,000 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 46.8 ผล
การเปรียบเทียบมีปัจจัยประชากรศาสตร์ จำแนกตาม อายุ สถานภาพสมรส และความสนใจ
มาเป็นทหาร ที่แตกต่างกันมีผลต่อคุณภาพชีวิตทหารกองประจำการ ที่ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วน ระดับการศึกษา อาชีพก่อนเข้ารับราชการทหาร และรายได้ก่อนเข้า
รับราชการทหาร ที่แตกต่างกันมีผลต่อคุณภาพชีวิตทหารกองประจำการ ที่ไม่ต่างกัน และปัจจัย
สวัสดิการที่แตกต่างกัน มีผลต่อคุณภาพชีวิตทหารกองประจำการ สังกัด กองพันทหารอากาศ
โยธิน กองบิน 1 ที่ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

คำสำคัญ: คุณภาพชีวิต, ทหารกองประจำการ, สวัสดิการ

ABSTRACT

This research aims to investigate the demographic and welfare factors influencing the quality of life of military personnel in Royal Thai Air Force, Wing 1. The research involved 201 military service members, and data were collected through questionnaires. Analytical statistics, including percentage, mean, standard deviation, one-way ANOVA, and multiple regression analysis, were employed for analysis.

The research results revealed that the majority of respondents were in the age range of 21-25 years, constituting 84.1%. Furthermore, 37.8% had graduated from high school, 80.1% were single, and 50.7% were not willing to volunteer for military service. Additionally, 29.9% worked as employees before entering military service, and 46.8% had an income exceeding 10,000 baht before joining. Comparison of demographic factors such as age, marital status, and willingness to join the military indicated varying effects on the quality of life of military personnel, with statistical significance at the 0.05 level. However, different levels of education, occupation before military service, and income before military service showed no significant effects on the quality of life of military personnel. Distinct welfare factors were found to have varying effects on the quality of life of military personnel, with statistical significance at the 0.001 level.

Keywords: Quality of Life, Military Service, Welfare

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมาได้มีการเปลี่ยนแปลงหลายด้านอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ทั่วโลกต้องเผชิญปัญหาหลากหลาย ทั้งโรคระบาด สังคม การเมือง เศรษฐกิจ และสงครามรัสเซีย - ยูเครน สิ่งเหล่านี้ได้เข้ามามีอิทธิพลต่อการใช้ชีวิตในปัจจุบัน รวมถึงผู้คนส่วนใหญ่ให้ความสนใจความเป็นอยู่ของกองทัพทุกเหล่า ติดตามผ่านสื่อต่างๆ กองทัพอากาศได้เห็นความสำคัญปรับเปลี่ยนให้ทันเหตุการณ์ต่างๆ ที่เปลี่ยนไป รวมถึงการดูแลทหารกองประจำการ ซึ่งเป็นเหมือนน้องเล็กในครอบครัวกองทัพอากาศ ซึ่งส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีฐานะยากจนถึงระดับปานกลาง ความรู้ระดับประถมศึกษาเป็นส่วนใหญ่ มีหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบครอบครัว และได้รับการคัดเลือก เข้ามาเป็นทหารกองประจำการ ซึ่งทหารกองประจำการ ถือเป็นการกำลังพลส่วนใหญ่ที่เป็นกำลังหลักในกองทัพเมื่อบุคคลที่ตรวจเลือกเข้ามาเพื่อเข้ารับราชการเป็นทหารกองประจำการแล้ว ต้องมีการปรับตัว ทักษะและการดำเนินชีวิต ให้เข้ากับระเบียบวินัยและกฎเกณฑ์ข้อบังคับของทหารซึ่งแตกต่างจากการใช้ชีวิตขณะเป็นพลเรือน (วรรณภา พัวเวส,

2558) การปรับตัวจากพลเรือนไปเป็นพลทหารนั้น ก็จะแตกต่างออกไปเมื่อต้องเข้ามาอยู่ในกฎระเบียบข้อบังคับ คุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ก็จะเปลี่ยนไป ทหารกองประจำการต้องปรับตัวเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตนเอง ต้องตื่นนอนแต่เช้าตรู่ ออกกำลังกายเพื่อร่างกายที่แข็งแรง รับประทานอาหารที่เป็นเวลา ฝึกศึกษาในวิชาทหารเบื้องต้น เป็นต้น อาจทำให้ทหารกองประจำการเกิดความวิตกกังวล ความเครียด เศร้าโศกเสียใจ หรือคิดถึงบ้าน ทหารกองประจำการเหล่านั้น ซึ่งอยู่ในระหว่างรับราชการทหารกองประจำการ ควรได้รับความเป็นอยู่ที่ดี สุขภาพพลานามัยที่แข็งแรงสมบูรณ์ การศึกษาเพิ่มเติมไม่ว่าจะเป็นสายสามัญหรือสายอาชีพ เพื่อนำไปประกอบอาชีพหลังปลดประจำการ (Learning Center for Infantry General Inspector, 2013 : 2) การที่ได้รับความเป็นอยู่ที่ดีนั้น เริ่มจากปัจจัยขั้นพื้นฐานที่ต้องมีหรือลำดับขั้นความต้องการ ซึ่งความต้องการขั้นต่ำสุดคือพื้นฐานของชีวิต เรียบง่าย ๆ ก็คือ ปัจจัยสี่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ที่พักอาศัย รวมถึงสิ่งที่ทำให้การดำรงชีวิตที่สะดวกสบายขึ้น (Maslow, 1943) เมื่อทหารกองประจำการได้รับปัจจัยพื้นฐานตามความเหมาะสมแล้ว ก็จะต้องปัจจัยอื่นๆ ในการพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองควรได้รับการศึกษาในขณะที่อยู่ในรั้วของชาติด้วย

เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายผู้บัญชาการทหารอากาศ “ผมจะสานต่องานของอดีตผู้บัญชาการทหารอากาศในทุกๆ งาน ตามพัฒนาสู่กองทัพอากาศคุณภาพ (Quality Air Force) โดยมุ่งเน้นการสร้างขวัญและยกระดับคุณภาพชีวิตของข้าราชการกองทัพอากาศ ให้สามารถใช้ความสุขเป็นพลังขับเคลื่อนในการทำงาน เพื่อพัฒนากองทัพอากาศให้เจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืน และผมจะยึดมั่นตามหลักปฏิบัติ สานต่อ สร้างขวัญ พัฒนา” นี้คือปณิธาน พลอากาศเอก อลงกรณ์ วัฒนธร ผู้บัญชาการทหารอากาศ และได้กำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาสู่กองทัพอากาศคุณภาพ 1.คนคุณภาพ (Quality People) 1.3 ยกระดับคุณภาพชีวิตทหารกองประจำการ ด้วยการดูแลให้ได้รับสิทธิ สวัสดิการ รวมถึงปรับปรุงสภาพแวดล้อม สถานที่ปฏิบัติงาน สิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็น เพื่อเสริมสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน และจงใจให้ข้าราชการในกองทัพลหลังจากปลดประจำการ ได้มีการแต่งตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจ คณะทำงานยกระดับคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการกองทัพอากาศ วัตถุประสงค์ เพื่อให้ทหารกองประจำการซึ่งบรรจุเข้ารับราชการในกองทัพอากาศ ได้รับสิทธิสวัสดิการ อันพึงมีพึงชอบ มีขวัญและกำลังใจพร้อมปฏิบัติงานด้วยความจงรักภักดี มีความสำนึกหน้าที่ มีความสามัคคี และเสียสละในระหว่างการรับราชการ (นโยบายผู้บัญชาการทหารอากาศ, 2566) ซึ่งกองพันทหารอากาศโยธิน กองบิน 1 จังหวัดนครราชสีมา ได้รับนโยบายผู้บัญชาการทหารอากาศ ต้องดูแลคุณภาพชีวิตทหารกองประจำการเหล่านั้น ให้ได้รับสิทธิ สวัสดิการ รวมถึงปรับปรุงสภาพแวดล้อม สถานที่ปฏิบัติงาน สิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็น

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นนั้น คุณภาพชีวิตจึงมีความสำคัญอย่างมาก ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยทหารกองประจำการซึ่งอยู่ในระหว่างรับราชการ มีสภาพความเป็นอยู่ที่ดี มีสุขภาพที่แข็งแรง มีขวัญกำลังใจ พร้อมปฏิบัติงานและสามารถนำความรู้สายสามัญ สายวิชาชีพเพื่อ

นำไปประกอบอาชีพหลังปลดประจำการได้ด้วย แต่ในสังคมปัจจุบัน งบประมาณที่ได้รับน้อยลงทุกปี การดูแลพัฒนาในหน่วยของทหาร ยังต้องพึ่งพาตนเอง ใช้ทรัพยากรในหน่วยให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อดูแลความเป็นอยู่ของทหารกองประจำการให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ผู้วิจัยจึงสนใจทำการศึกษารื่อง ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตทหารกองประจำการ สังกัด กองพันทหารอากาศโยธิน กองบิน 1 จังหวัดนครราชสีมา เพื่อให้ทราบปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตทหารกองประจำการ ด้วยการดูแลให้ได้รับสิทธิสวัสดิการ รวมถึงปรับปรุงสภาพแวดล้อมสถานที่ปฏิบัติงาน สิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็น และลำดับขั้นความต้องการของบุคคลที่เป็นปัจจัยพื้นฐาน คือปัจจัยสี่กับการศึกษาที่ต้องการศึกษาในการทำวิจัยครั้งนี้ เพื่อเสริมสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน และจงใจให้เข้ารับราชการในกองทัพลหลังจากปลดประจำการ การมีคุณภาพชีวิตที่ดีตามนโยบายผู้บัญชาการทหารอากาศ ยังเป็นการเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่กองทัพอากาศ รวมทั้งพัฒนาความเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม ประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยประชากรศาสตร์ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ สังกัด กองพันทหารอากาศโยธิน กองบิน 1
2. เพื่อศึกษาปัจจัยสวัสดิการส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ สังกัด กองพันทหารอากาศโยธิน กองบิน 1

นิยามศัพท์

1. กองทัพอากาศ หมายถึง กองกำลังติดอาวุธที่ปฏิบัติการในอากาศหรือเกี่ยวข้องกับอากาศ โดยใช้อากาศยานเป็นส่วนใหญ่ มีหน้าที่ปกป้องน่านฟ้าของประเทศนั้น ๆ
2. กำลังพลกองทัพอากาศ หมายถึง ข้าราชการทหาร ข้าราชการพลเรือนกลาโหม นักเรียนทหาร นักเรียน ในสังกัดกระทรวงกลาโหม ทหารกองประจำการ พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว
3. ทหารกองประจำการ หมายถึง ผู้ซึ่งขึ้นทะเบียนกองประจำการและได้เข้ารับราชการในกองประจำการจนกว่าจะได้ปลด และ หมายถึง สิบัติรกองประจำการ ทหารกองเกิน ซึ่งมีอายุครบ 21 ปี บริบูรณ์ ได้เข้ารับการตรวจเลือก กำหนดตัวเข้ารับราชการในกองทัพอากาศและได้ประจำการ ในหน่วยทหาร สังกัด กองพันทหารอากาศโยธิน กองบิน 1 จังหวัดนครราชสีมา
4. คุณภาพชีวิต หมายถึง การดำรงชีวิตของมนุษย์ตามสภาพความจำเป็นพื้นฐาน ในสภาพแวดล้อมที่ดี มีความสุข ความสมบูรณ์ ตอบสนองความต้องการทางด้านร่างกาย และจิตใจอย่างเพียงพอ สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและสังคมที่ตนอยู่ ขณะเดียวกันก็

สามารถเผชิญปัญหาต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งได้รับการบริการพื้นฐานที่จำเป็น เพื่อประกอบการดำรงชีพออย่างยุติธรรม

4.1 ได้รับปัจจัย 4 อย่างเหมาะสมและเพียงพอ ได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค

4.2 การมีสุขภาพกายสุขภาพจิตที่ดี มีทัศนคติที่ดีต่อสถานการณ์ต่างๆ ความวิตกกังวล ความเครียด จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต การมีความหวัง ความสุข เสี่ยงหัวเราะจะส่งผลบวกกับคุณภาพชีวิต

4.3 สร้างความสัมพันธ์ มีกิจกรรมร่วมกับสังคม ทำให้ปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงกับสถานการณ์ต่างๆ

5.สวัสดิการ หมายถึง สิ่งที่หน่วยราชการ หรือองค์การจัดให้กับบุคลากร เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยราชการ หรือองค์การนั้นๆ ได้รับประโยชน์ตามกฎหมาย ขอบบังคับ ระเบียบต่างๆ นอกเหนือจากเงินเดือนหรือค่าจ้างที่ได้รับอยู่ประจำ ซึ่งจะส่งผลไปสู่คุณภาพของงาน เพื่อเป็นแรงจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานมีความพอใจ กำลังใจ ในการปฏิบัติงานและการดำรงชีวิต โดยสวัสดิการอาจเป็นรูปตัวเงิน หรือไม่ใช้ตัวเงินก็ได้

5.1 เครื่องแต่งกาย, เครื่องนอน หมายถึง ทหารกองประจำการ จะได้รับเครื่องนอน และเครื่องประกอบเครื่องแต่งกายทหารทั่วไป และของใช้ส่วนตัวเท่าที่จำเป็นตามสิทธิอัตราการแจกจ่ายของที่ได้รับมีคุณภาพทุกคน

5.2 อาหารและโภชนาการ หมายถึง ความปลอดภัยและคุณภาพ ของอาหารที่นำมาประกอบเลี้ยง ได้แก่ อาหารที่นำมาประกอบเลี้ยงเหมาะสมกับราคามีคุณภาพ ความสะอาดของเจ้าหน้าที่ประกอบเลี้ยง, โรงครัว, ภาชนะใช้ตักอาหารหรือประกอบเลี้ยง รสชาติ ความพอเพียงของอาหารประกอบเลี้ยง

5.3 ที่พักอาศัย หมายถึง สภาพโรงนอนของกองพันทหารอากาศโยธิน กองบิน 1 และสภาพแวดล้อมบริเวณอาคาร รวมทั้งอุปกรณ์ หรือสภาพแวดล้อมโดยรวมเป็นระเบียบ สะอาด โรงนอนไม่แออัด มีห้องพักผ่อน และสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น น้ำดื่มที่สะอาด ห้องอาบน้ำ ห้องส้วมทหารสะอาด

5.4 สุขภาพร่างกาย หมายถึง การพัฒนาความสมบูรณ์ของร่างกาย และจิตใจของพลทหารกองประจำการ ได้แก่ มีกระบวนการป้องกันยาเสพติด และกระบวนการบำบัดการเจ็บป่วย ขั้นตอนของทหาร มีเครื่องมือปฐมพยาบาลเพียงพอต่อความต้องการ มีสถานที่กระบวนการพัฒนาพลานามัยสุขภาพร่างกายทหาร มีอุปกรณ์ในการออกกำลังกายอย่างเพียงพอ เพื่อเสริมสร้างสุขภาพร่างกายทหาร

5.5 การศึกษา หมายถึง กองทัพได้มีโครงการส่งเสริมการศึกษาให้กับทหารกองประจำการให้ได้รับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น จากความร่วมมือของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) และมีสิทธิเข้ารับการศึกษามัธยมศึกษาในโรงเรียนทหารเพื่อบรรจุเข้ารับราชการเป็นทหารประจำการ ตามนโยบายของเหล่าทัพ

6. ลำดับชั้นความต้องการ หมายถึง ความต้องการของบุคคลจะพัฒนาอย่างต่อเนื่องจากความต้องการระดับต่ำสู่ความต้องการระดับสูงขึ้นเรื่อยๆ ลำดับความต้องการของมนุษย์ไว้ 5 ประการต่อไปนี้ 1. ความต้องการทางกาย 2. ความต้องการความมั่นคงและความปลอดภัย 3. ความต้องการพวกพ้อง 4. ความต้องการเกียรติยศและชื่อเสียง 5. ความต้องการความสำเร็จในชีวิต

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตทหารกองประจำการ สังกัด กองพันทหารอากาศโยธิน กองบิน 1 ผู้วิจัยศึกษาตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ดังนี้

ตัวแปรอิสระ คือ

1.1 ปัจจัยประชากรศาสตร์ ประกอบด้วย อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ความสมัครใจมาเป็นทหาร อาชีพก่อนเข้ารับราชการทหาร รายได้ก่อนเข้ารับราชการทหาร

1.2 ปัจจัยสวัสดิการ ได้แก่ เครื่องแต่งกาย, เครื่องนอน อาหารและโภชนาการ ที่พักอาศัย สุขภาพร่างกาย การศึกษา สวัสดิการข้างต้นถือว่าเป็นปัจจัยขึ้นพื้นฐาน ตามทฤษฎีลำดับชั้นความต้องการของ Maslow (1943)

ตัวแปรตาม คือ คุณภาพชีวิตทหารกองประจำการ ตามทฤษฎีลำดับชั้นความต้องการของ Maslow (1943)

2. ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นพลทหารกองประจำการ กองพันทหารอากาศโยธิน กองบิน 1 ทั้ง 5 ผลิต 3 รุ่น คือ รุ่นปี 2564 ผลิตที่ 2 จำนวน 11 นาย รุ่นปี 2565 ผลิตที่ 1 จำนวน 39 คน ผลิตที่ 2 จำนวน 73 นาย รุ่นปี 2566 ผลิตที่ 1 จำนวน 109 นาย และรุ่นปี 2566 ผลิตที่ 2 จำนวน 171 นาย รวมทั้งหมด 403 นาย (กองพันทหารอากาศโยธิน กองบิน 1, 2566)

กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดให้ ทหารกองประจำการ สังกัด กองพันทหารอากาศโยธิน กองบิน 1 จำนวน 201 คน เป็นตัวแทนกลุ่มตัวอย่างโดยมีทฤษฎี ของ Taro Yamane's

3. ขอบเขตระยะเวลา

ในการวิจัยครั้งนี้ระยะเวลาตั้งแต่ สิงหาคม พ.ศ.2566 ถึง พฤศจิกายน พ.ศ.2566

4. ขอบเขตพื้นที่

ทหารกองประจำการ กองพันทหารอากาศโยธิน กองบิน 1 ในจังหวัดนครราชสีมาเท่านั้น

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของ Maslow (1943), A Theory of Human Motivation Maslow's Hierarchy of needs เป็นทฤษฎีความต้องการของบุคคลจะพัฒนาอย่างต่อเนื่องจากความต้องการระดับต่ำสู่ความต้องการระดับสูงขึ้นเรื่อยๆ Maslow จึงจัดลำดับความต้องการของมนุษย์ไว้ 5 ประการต่อไปนี้

1. ความต้องการทางกาย (Physiological needs) ความต้องการขั้นพื้นฐานในสิ่งที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ได้แก่ ปัจจัย 4 ประกอบด้วยอาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม และ ยารักษาโรค

2. ความต้องการความมั่นคงและความปลอดภัย (Safety needs) ความต้องการที่ต่อเนื่องหลังจากความต้องการทางกายได้รับการบำบัดเพียงพอ ความต้องการความมั่นคงและความปลอดภัยจะเข้ามามีบทบาทในพฤติกรรมของมนุษย์ คือ บุคคลย่อมมีความปรารถนาที่จะได้รับความคุ้มครองให้พ้นจากอันตรายต่างๆ ที่จะมีต่อตัวเอง

3. ความต้องการพวกพ้อง (Belonging needs) ความต้องการที่จะมีส่วนร่วมและได้รับการยกย่องจากบุคคลอื่น ตลอดจนต้องการความเป็นมิตรและความรักจากเพื่อนร่วมงานด้วย

4. ความต้องการเกียรติยศและชื่อเสียง (Esteem needs) ความต้องการในระดับที่สูงกว่าความต้องการ 3 ประการแรก ต้องการที่จะมีฐานะเด่นเป็นที่ยอมรับนับถือของคนทั้งหลาย รวมถึงต้องการความเชื่อมั่นในตนเอง ความสำเร็จ ความรู้ ความสามารถ ตลอดจนความมีอิสระและเสรีภาพ เป็นต้น

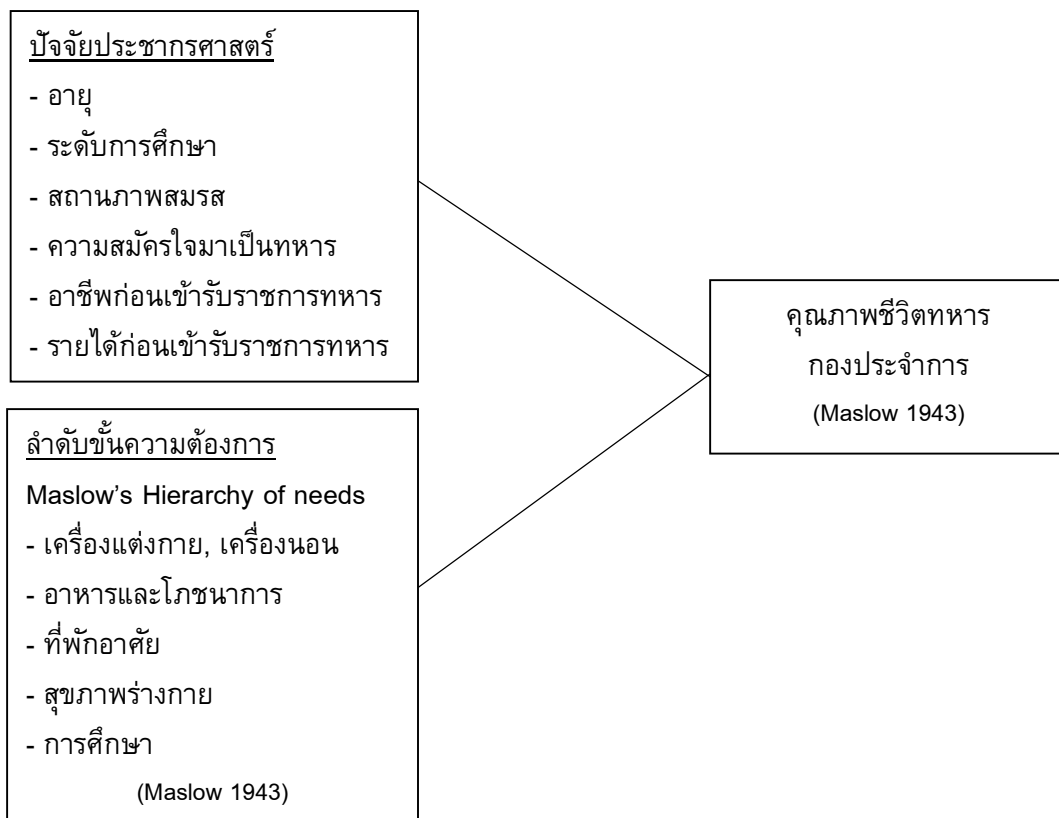
5. ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Self-actualization needs) ความต้องการขั้นสูงสุดแสดงความสามารถของตนให้ปรากฏเป็นผลสำเร็จอันสมบูรณ์แบบ เป็นความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จตามแนวคิดของตนเอง คือ นึกอยากได้สิ่งใดก็มีความสามารถที่จะแสวงหาสิ่งนั้นมาตอบสนองความต้องการได้

ดังนั้นผู้วิจัยสรุปได้ว่า ลำดับขั้นความต้องการนี้ แต่ละบุคคลจะถูกพัฒนาความต้องการมากขึ้นเรื่อยๆ เริ่มต้นจาก ปัจจัยสี่ที่ได้รับ เป็นขั้นพื้นฐาน เมื่อได้รับจนเพียงพอแล้ว ก็ต้องการในด้านอื่นๆ ตามมาเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเองอย่างถึงที่สุด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

สมมติฐานของการวิจัย

1. ปัจจัยประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันมีผลต่อคุณภาพชีวิตทหารกองประจำการ สังกัด กองพันทหารอากาศโยธิน กองบิน 1
2. ปัจจัยสวัสดิการที่แตกต่างกันมีผลต่อคุณภาพชีวิตทหารกองประจำการ สังกัด กองพันทหารอากาศโยธิน กองบิน 1

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นพลทหารกองประจำการ กองพันทหารอากาศโยธิน กองบิน 1 ทั้ง 4 ผลัด 2 รุ่น คือ รุ่นปี 2564 ผลัดที่ 2 จำนวน 11 นาย รุ่นปี 2565 ผลัดที่ 1 จำนวน 39 คน ผลัดที่ 2 จำนวน 73 นาย รุ่นปี 2566 ผลัดที่ 1 จำนวน 109 นาย และรุ่นปี 2566 ผลัดที่ 2 จำนวน 171 นาย รวมทั้งหมด 403 นาย (กองพันทหารอากาศโยธิน กองบิน 1, 2566)

กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดให้ ทหารกองประจำการ สังกัด กองพัน ทหารอากาศโยธิน กองบิน 1 จำนวน 201 คน เป็นตัวแทนกลุ่มตัวอย่างโดยมีการนำทฤษฎี ของ Taro Yamane's Formulas

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้วิจัยนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ คุณภาพชีวิตทหารกองประจำการ สังกัด กองพันทหารอากาศโยธิน กองบิน 1 ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามปัจจัยประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ความสมัครใจมาเป็นทหาร อาชีพก่อนเข้ารับราชการทหาร รายได้ก่อนเข้ารับราชการทหาร มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Multiple choice)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปัจจัยสวัสดิการ ได้แก่ เครื่องแต่งกาย, เครื่องนอน, ของใช้ส่วนตัว อาหารและโภชนาการ ที่พักอาศัย สุขภาพร่างกาย การศึกษา ลักษณะแบบสอบถาม เป็น แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ

ตอนที่ 3 คุณภาพชีวิตทหารกองประจำการ ลักษณะแบบสอบถามเป็น แบบมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scales) มี 5 ระดับ

การสร้างและตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ผู้วิจัยศึกษา ค้นคว้า แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลที่เผยแพร่ ผ่านทางสื่ออินเทอร์เน็ต ในเรื่อง คุณภาพชีวิตทหารกองประจำการ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการ สร้างแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของแบบสอบถามให้ตรงกับกรอบแนวคิดตามตัวแปรต้น และ ตัวแปรตาม โดยแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมานำมาจากหลายที่มาต่อยอด เพื่อจะได้มีความ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความ ถูกต้อง หลังจากนั้นจึงแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญในสาขาที่เกี่ยวข้อง จำนวน 3 ท่าน เพื่อ พิจารณาความสมบูรณ์ ถูกต้อง และตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา พิจารณาค่าความ สอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับวัตถุประสงค์ (Item-Objective Congruence หรือ IOC) เกณฑ์การตัดสินค่า IOC ถ้ามีค่า ตั้งแต่ 0.05 - 1.00 ผลการตรวจเพื่อหาค่าความเที่ยงตรงของ เนื้อหา (Content Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) พบว่า เครื่องมือที่ใช้ในการ วิจัยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยแต่ละข้อคำถามต้องมีค่า Cronbach's Alpha ค่าที่ควรจะเป็นคือ 0.70 - 1.00

(Nott Panik Senariddhikrai, 2022) โดยแบบสอบถามนี้ คำนวณได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
ทั้งฉบับเท่ากับ 0.949

การเก็บรวบรวมข้อมูล

- 1. ทำหนังสือจากมหาวิทยาลัย ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลถึงผู้บังคับกองพันทหารอากาศโยธิน กองบิน 1
 - 2. ผู้วิจัยดำเนินการขอความร่วมมือจากหน่วยงานและทำการแจกแบบสอบถามให้กับทหารกองประจำการ ที่มารวมเข้าแถวรับฟังคำชี้แจงในตอนเช้าแต่ละวัน
 - 3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ จำนวน 201 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 100
 - 4. รวบรวมแบบสอบถามนำมาตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนในระยะเวลาตามที่กำหนด
- สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test, F-test, One-way ANOVA และค่าความถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย

- 1. ผลการวิเคราะห์ด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ พบว่ามีอายุ 21-25 ปี คิดเป็นร้อยละ 84.1 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย คิดเป็นร้อยละ 37.8 สถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 80.1 ความสนใจมาเป็นทหาร ไม่เต็มใจมาเป็นมาเป็นทหาร คิดเป็นร้อยละ 50.7 อาชีพก่อนเข้ารับราชการทหารเป็นลูกจ้าง คิดเป็นร้อยละ 29.9 รายได้ก่อนเข้ารับราชการทหารมีรายได้มากกว่า 10,000 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 46.8
- 2. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยสวัสดิการ (ดูตาราง 1)
- 3. ผลการวิเคราะห์คุณภาพชีวิตทหารกองประจำการ (ดูตาราง 2)

ตาราง 1
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยสวัสดิการ ภาพรวม

ปัจจัยสวัสดิการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
เครื่องแต่งกาย,เครื่องนอน,ของใช้ส่วนตัว	4.05	0.66	มาก
อาหารและโภชนาการ	3.86	0.58	มาก
ที่พักอาศัย	3.94	0.62	มาก
สุขภาพร่างกาย	3.83	0.66	มาก
การศึกษา	3.90	0.61	มาก
รวม	3.91	0.63	มาก

จากตาราง 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยสวัสดิการ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.91, SD. = 0.63) และเมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด คือ เครื่องแต่งกาย, เครื่องนอน ($\bar{X}$ = 4.05, SD. = 0.66) รองลงมา ได้แก่ ที่พักอาศัย ($\bar{X}$ = 3.83, SD. = 0.62) การศึกษา ($\bar{X}$ = 3.90, SD. = 0.61) มี อาหารและโภชนาการ ($\bar{X}$ = 3.86, SD. = 0.58) และสุขภาพร่างกาย ($\bar{X}$ = 3.83, SD. = 0.66) ตามลำดับ

ตาราง 2

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คุณภาพชีวิตทหารกองประจำการ

	คุณภาพชีวิตทหารกองประจำการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1	ท่านได้รับปัจจัย 4 ได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค ที่เหมาะสมและเพียงพอ	3.92	0.74	มาก
2	ท่านไม่มีความวิตกกังวล ความเครียด ความเศร้าหมอง ความหมดหวัง ความทุกข์ ในขณะที่รับราชการทหารกองประจำการ	3.83	0.84	มาก
3	ท่านมีสุขภาพกายและสุขภาพใจที่ดี ในขณะที่รับราชการทหารกองประจำการ	3.83	0.81	มาก
4	ท่านปรับตัวได้ดีกับการรับราชการทหารกองประจำการ	3.90	0.77	มาก
5	ท่านภาคภูมิใจกับการได้รับราชการทหารกองประจำการ	3.90	0.76	มาก
6	ท่านพึงพอใจกับภาพรวมที่ได้รับการดูแลจาก กองพันทหารอากาศโยธิน กองบิน 1	3.94	0.78	มาก
	รวม	3.89	0.78	มาก

จากตาราง 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตทหารกองประจำการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.89, SD. = 0.78) และเมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านพึงพอใจกับภาพรวมที่ได้รับการดูแลจาก กองพันทหารอากาศโยธิน กองบิน 1 ($\bar{X}$ = 3.94, SD. = 0.78) รองลงมา ได้แก่ ได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถในด้านอื่นๆ อย่างเพียงพอ ($\bar{X}$ = 3.92, SD. = 0.74) ท่านภาคภูมิใจกับการได้รับราชการทหารกองประจำการ ($\bar{X}$ = 3.90, SD. = 0.76) ท่านปรับตัวได้ดีกับการรับราชการทหารกองประจำการ ($\bar{X}$ = 3.90, SD. = 0.77) ท่านมีสุขภาพกายและสุขภาพใจที่ดี ในขณะที่รับราชการ

ทหารกองประจำการ ($\bar{X} = 3.83$, SD. = 0.81) และท่านไม่มีความวิตกกังวล ความเครียด ความเศร้าหมอง ความหมัดหวัง ความทุกข์ ในขณะที่รับราชการทหารกองประจำการ ($\bar{X} = 3.83$, SD. = 0.84) ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตทหารกองประจำการ สังกัด กองพันทหารอากาศโยธิน กองบิน 1 สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ พบว่ามีอายุ 21-25 ปี คิดเป็นร้อยละ 84.1 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย คิดเป็นร้อยละ 37.8 สถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 80.1 ความสมัครใจมาเป็นทหาร ไม่เต็มใจมาเป็นมาเป็นทหาร คิดเป็นร้อยละ 50.7 อาชีพก่อนเข้ารับราชการทหารเป็นลูกจ้าง คิดเป็นร้อยละ 29.9 รายได้ก่อนเข้ารับราชการทหารมีรายได้มากกว่า 10,000 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 46.8 สอดคล้องกับงานวิจัยของ Narit Charoenklongsakul (2004 : 54) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความพึงพอใจในโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตกับผลการปฏิบัติงานทหารกองประจำการ กรณีศึกษา กรมทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยานที่ 2 สรุปข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ประกอบอาชีพรับจ้าง และ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่เกิน 5,000 บาท

2. ด้านสวัสดิการ

ด้านเครื่องแต่งกาย, เครื่องนอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะ ได้รับเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายที่สะอาด เหมาะสมกับรูปร่างสัดส่วนของร่างกาย รวมทั้งเครื่องนอน ของใช้ส่วนตัว สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรชิต ทะสา และคณะ (2019) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการค่ายสีหราชเดโชไชย อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น โดยใช้แบบสอบถามจำนวน 292 ฉบับ พบว่า ด้านเครื่องแต่งกาย เครื่องนอน และของใช้ประจำตัวภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านอาหารและโภชนาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะ อาคารโรงเลี้ยงได้รับการปรับปรุงใหม่ มีที่นั่งเพียงพอ สภาพแวดล้อมสะอาด รายการอาหารได้ปริมาณที่เพียงพอแต่ รายการอาหารอาจจะ มีรายการที่คล้ายๆ กัน ในแต่ละสัปดาห์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วิจักขณ์ ใหญ่เลิศ และคณะ (2565, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 16 จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านอาหารและโภชนาการควรปรับปรุงรสชาติอาหาร ปริมาณที่เพียงพอ และอาหารควรมีความหลากหลายแปลกใหม่ ไม่ซ้ำซากจำเจ

ด้านที่พักอาศัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะ โรงนอนได้รับการปรับปรุงบริเวณรอบอาคารสะอาดร่มรื่น เหมาะกับการพักผ่อนหลังจากฝึกฝนวิชาทางทหาร แต่สภาพ

ห้องน้ำ - ห้องส้วม ยังมีชำรุดอยู่บ้าง แต่ยังสามารถใช้งานได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดันติกร ทิพย์จุฑา (2020 : 141) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาคุณภาพชีวิตของพลทหารกองประจำการ สังกัดศูนย์การทหารปืนใหญ่จังหวัดลพบุรี พบว่า ด้านที่พักอาศัย จุดที่ควรพัฒนา คือ สภาพห้องน้ำห้องส้วมสะอาดมีเพียงพอและปราศจากกลิ่นเหม็น แนวทางการพัฒนา พบว่า ควรทำให้สภาพห้องน้ำห้องส้วม แห้ง หอม สะอาดมีแสงแดดส่องถึงไม่ให้มีกลิ่นเหม็น ให้มีน้ำใช้ตลอดเวลา

ด้านสุขภาพร่างกาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เพราะทหารกองประจำการ ได้รับการพัฒนาทางด้านร่างกายทางทหารอย่างเหมาะสมทุกสัปดาห์ และมีเจ้าหน้าที่พยาบาลของโรงพยาบาลกองบิน 1 พร้อมดูแลตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรชิต ทะสา และคณะ (2019) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการค่ายสีหราชเดโชไชย อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ด้านสุขภาพร่างกาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากทางหน่วยสนับสนุนให้ทหารกองประจำการได้ศึกษาในคุณวุฒิที่สูงขึ้น จากการส่งเสริมการศึกษานอกระบบในพื้นที่ และมีครูทหารประจำหน่วยให้คำปรึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ นาวาอากาศตรีหญิง รัตนา แสงบุญราศรี (2518) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของข้าราชการทหาร สังกัดศูนย์รักษาความปลอดภัย กองบัญชาการกองทัพไทย ด้านความก้าวหน้าและการได้รับการพัฒนาความคิดเห็นของข้าราชการทหาร สังกัดศูนย์รักษาความปลอดภัย กองบัญชาการ กองทัพไทย ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก

3. ด้านคุณภาพชีวิตทหารกองประจำการ สังกัด กองพันทหารอากาศโยธิน กองบิน 1 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะ ได้รับสวัสดิการ ด้านเครื่องแต่งกาย, เครื่องนอน ด้านอาหารและโภชนาการ ด้านที่พักอาศัย ด้านสุขภาพร่างกาย ด้านการศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทหารกองประจำการได้รับการดูแลเอาใจใส่อย่างเหมาะสม ได้รับปัจจัย 4 อย่างเหมาะสมและเพียงพอสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของ Maslow (1943) และได้ปรับตัวในการรับราชการทหารกองประจำ ส่งผลให้ทหารกองประจำการที่ได้คัดเลือกมาอยู่ใน กองพันทหารอากาศโยธิน กองบิน 1 มีทัศนคติที่ดีต่อหน่วยงานตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดันติกร ทิพย์จุฑา (2020, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาคุณภาพชีวิตของพลทหารกองประจำการ สังกัดศูนย์การทหารปืนใหญ่จังหวัดลพบุรี พบว่า การพัฒนาคุณภาพชีวิตของพลทหารกองประจำการ สังกัดศูนย์การทหารปืนใหญ่ จังหวัดลพบุรี พบว่า คุณภาพชีวิตทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านที่พักอาศัย ด้านอาหารและโภชนาการ ด้านเครื่องแต่งกาย เครื่องนอน ของใช้ประจำตัว ด้านสุขภาพร่างกาย ด้านสวัสดิการ และ ด้านอุดมการณ์ คุณธรรมและจริยธรรม ในภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01

เอกสารอ้างอิง

- กองทัพอากาศ. (2566). นโยบายผู้บัญชาการทหารอากาศ. สืบค้นจาก
<https://dict.rtaf.mi.th/index.php/2017-02-01-02-07-02/2017-02-01-02-09-19/2021-10-20-08-07-10/389-2017-02-07-07-52-36>
- กองพันทหารอากาศโยธิน กองบิน 1. (2565). คู่มือแนวทางในการรับราชการและการปฏิบัติของทหารกองประจำการหน่วยฝึกทหารใหม่.
- กฎหมายการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2548). พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ.2546. สืบค้นจาก
<https://law.m-society.go.th/law2016/law/view/652>
- กัลยา วาณิชบัญชา. (2546). การใช้ SPSS for Window ในการวิเคราะห์ข้อมูล. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: บริษัทธรรมสาร.
- การพัฒนาระบบสถิติในประเทศไทย. (2539). โครงการสำรวจเคหะ. สืบค้นจาก
<http://service.nso.go.th/nso/knowledge/knowledge09/housing.html>
- ช่อนกลิ่น วอกลาง. (2537). สวัสดิการอุตสาหกรรม : ปัจจัยสำคัญที่กำหนดขอบข่าย สวัสดิการอุตสาหกรรมไทย. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ดารณี คงเอียด. (2554). คุณภาพการให้บริการด้านสวัสดิการต่อบุคลากร: กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ตันติกร ทิพย์จุฑา. (2563). การพัฒนาคุณภาพชีวิตของพลทหารกองประจำการ สังกัดศูนย์การทหารปืนใหญ่จังหวัดลพบุรี. วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 7(2), 133-148.
- นพ.บรรลพ ศิริพานิช. (2550). อาหารและโภชนาการ. สืบค้นจาก
<https://www.doctor.or.th/article/detail/1077>
- นพ.สุรัชย์ ปัญญาพฤทธิพงศ์. (2565). ทำอย่างไรให้ คุณภาพชีวิตดี. สืบค้นจาก
<https://dmh.go.th/news/view.asp?id=2486>
- นิติภัทร หอมละออ. (2566). สุขภาพ คือ ความมั่งคั่งระยะยาว. *Journal of Roi Kaensam Academi*, 8(10), 720-732.
- บริษัท เอ็กเซลเลนซ์ บิสิเนส แมเนจเม้นท์ จำกัด. (2550). โครงการศึกษาวิจัย รูปแบบการจัดสวัสดิการแรงงานที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย. บริษัท เอ็กเซลเลนซ์ บิสิเนส แมเนจเม้นท์ จำกัด: กรุงเทพฯ.
- บุญร่าย ฤาชัย. (2543). ความพึงพอใจของพนักงานในกลุ่มธุรกิจอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าประจำบ้านต่อสวัสดิการที่ได้รับ: ศึกษากรณีเฉพาะเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- ประทีน ไกรสรวิทย์. (2541). ความพึงพอใจในสวัสดิการแรงงานของลูกจ้างในแรงงานอุตสาหกรรม
การผลิตประเภทและขนาดต่างๆ ในจังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์
ศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
- แพศ.กริชเพชร นนทโคตร. (2562). การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ.
- พ.อ.สฤณี กัมปนาทยุทธเสนี. คุณภาพชีวิตของพลทหารกองประจำการ สังกัดกองพันทหารปืน
ใหญ่ศูนย์การทหารปืนใหญ่ จังหวัดลพบุรี. สารวารโครงการทวีปริญญาทางรัฐประศาสน
ศาสตร์และบริหารธุรกิจ, 2-16.
- พระราชบัญญัติ เครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗. (2478, 22 เมษายน).
ราชกิจจานุเบกษา, 74-75.
- พระวรชาติ ทะสา, พระมหาสัจจารักษ์ ไร่สงวน, และ สิทธิพร เกษจ้อย. (2562). คุณภาพชีวิตของ
ทหารกองประจำการค่ายสี่ทหารเดชไชโย อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น.
วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์, 6(2), 196-207.
- พิชญวดี กงบุราณ. (2550). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัวของพลทหารใหม่กองประจำการ สังกัด
กองพันทหารราบที่ 3 กรมทหารราบที่ 1 มหาดเล็กราชพระองค์. (ปริญญานิพนธ์ศ.ม.
จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พุทธรักษา พรหมดี. (2564). คุณภาพชีวิตในการทำงานของบุคลากรสำนักงานสถิติแห่งชาติ
(ส่วนกลาง) กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิตและ
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยรามคำแหง, คณะรัฐศาสตร์.
- ภิญโญ สาร. (2517). การบริหารงานบุคคล. พระนครไทยวัฒนาพานิช, 388-389.
- มาตินา เจือบุญ, วิสาข์ ไชยตรี, จุฑาภรณ์ ลิ้มสุวรรณมณี, และ พวงรัตน์ จินพล. (2564). การ
พัฒนาโมบายแอปพลิเคชันประเมินภาวะโภชนาการและเสนอแนวทางการบริโภค
อาหารในผู้สูงอายุ. วารสารเทคโนโลยีภาคใต้, 14(1), 53-63.
- วรรณภา พัวเวส. (2558). กระบวนการเกณฑ์และฝึกอบรมทหารกองประจำการกองทัพอากาศ
ที่มีผลกระทบต่อสังคมไทย. ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา
การศึกษาและการพัฒนาสังคม. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วนิดา ดุรงค์ฤทธิชัย และคณะ. (2553). การเสริมสร้างสุขภาพ: แนวคิด หลักการและการ
ประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติการพยาบาล. กรุงเทพฯ: บริษัท คอมเมอเชียล เวิลด์ มีเดียจำกัด.
- วิจักขณ์ ใหญ่เลิศ, พระครู ชัย รัตนกร, และ วิมลพร สุวรรณแสนทวี. (2563). รูปแบบการ
พัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการกองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 16
จังหวัดร้อยเอ็ด. วารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์, 6(2), 1-10.
- สถาบันนวัตกรรมและกรรมาภิบาลข้อมูล. (2563). Taro Yamane. สืบค้นจาก
<https://digi.data.go.th/blog/method-of-controlling-the-sample/>

สมรภูมิ ขวัญคุ้ม. (2543). ความพึงพอใจของบุคลากรมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่มีต่อการจัดสวัสดิการภายในมหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง. (2549). เครื่องแต่งกาย. สืบค้นจาก

<https://www.lib.ru.ac.th/journal/clothing.html>

สุพัทธา คุปตารักษ์. (2522). โภชนาการเพื่อสุขภาพ. วารสารสุขภาพ, 7(11), 108.

สุเทพ เชาวลิท. (2527). สวัสดิการสังคม. กรุงเทพฯ: โอ เอส พรินต์ติ้งเฮาส์.

สุวิทย์ ยี่งวพันธ์. (2520). ความหมายของสวัสดิการ. สรุปผลสัมมนา เรื่อง สวัสดิการแรงงาน, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการกระทรวงศึกษาธิการ. คัมภีร์ กศน. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ็น.เอ.รัตนะเทรตดิ้ง.

อัจจิมา มั่นทน. การพัฒนาสื่อมัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้ เรื่อง การแต่งเครื่องแบบทหาร, 111-11

อุทัย หิรัญโต. (2543). หลักการบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

Bennett, N. (1975). Population Growth, Individual Demographic Decision, and Quality of Life. Bangkok: Population Education Project, Mahidol University

Learning Center for Infantry General Inspector. (2013). Quality of Life, Family, and Effectiveness of Infantry. 1999 Infantry Order no. 65/1999 Quality of Life, Development. [Online]. Retrieved <http://www.ilc2012.org>. Accessed

Merriam-Webster พจนานุกรม. (2554). เครื่องนอน. สืบค้นจาก

<https://hmong.in.th/wiki/Bedding>

Nott Panik Senariddhikrai. (2022). Reliability Cronbach Alpha. [เว็บไซต์]. สืบค้นจาก

<https://www.smartresearchthai.com/post/reliability-cronbach-alpha>

Parksanampractice. (2560). บทเรียนอนามัยสิ่งแวดล้อมสำหรับนักศึกษาหลักสูตร

สาธารณสุขศาสตรบัณฑิต. [เว็บไซต์]. สืบค้นจาก

<https://classroomdumrongsak.blogspot.com/2017/11/8.html>

Thanatporn Suthisansanee. ทฤษฎีมาสโลว์ ลำดับขั้นความต้องการ Maslow's hierarchy of needs. สืบค้นจาก (https://thewisdom.co/content/maslows-hierarchy-of-needs/#google_vignette)

The WHO Group. The World Health Organization quality of life assessment (WHOQOL): Position paper from the World Health Organization. Social Science and Medicine 1995; 41: 1403-9.

UNESCO. (1981). Indicator of Environmental Quality and Quality of life. Research and Social Science. No 38. Paris